

BIBLIJA

ČETVRTI TJEDAN ČITANJA

PROSINAC	STARI ZAVJET	NOVI ZAVJET
21. dan čitanja, utorak, 27. prosinca	Izl 7,8-9,35	Mt 20
22. dan čitanja, srijeda, 28. prosinca	Izl 10,1-12,42	Mt 21,1-27
23. dan čitanja, četvrtak, 29. prosinca	Izl 12,43-15,21	Mt 21,28-45
24. dan čitanja, petak, 30. prosinca	Izl 15,22-18,27	Mt 22

4. tjeđan,
21. dan itanja, utorak, 27. prosinca 2016.

Izl 7,8-9,35
Mt 20

Knjiga Izlaska

I. OSLOBOĐENJE IZ EGIPTA

3. ČUDESNI ZNACI PRED OKORJELIM FARAONOM

Štap pretvoren u zmiju

⁸Još doda Jahve Mojsiju i Aronu: ⁹"Kad faraon zatraži od vas da izvedete kakvo znamenje, ti reci Aronu da uzme svoj štap i baci ga pred faraona, a štap će se pretvoriti u zmiju." ¹⁰Dođu Mojsije i Aron pred faraona i učine kako im je Jahve naredio. Aron baci pred faraona i njegove službenike svoj štap, koji se pretvori u zmiju. ¹¹Zovne faraon mudrace i vračare. I zaista, egipatski vračari svojim vraćanjem učine isto: ¹²svaki baci svoj štap, koji se pretvori u zmiju. Ali Aronov štap proguta njihove štapove. ¹³Faraon bijaše tvrdokorna srca: ne htjede poslušati Mojsija i Arona, kako je Jahve i kazao.

Voda pretvorena u krv

¹⁴Tada Jahve reče Mojsiju: "Faraonovo je srce okorjelo; odbija da pusti narod. ¹⁵Ujutro pođi k faraonu. Kad izađe k vodi, stani preda nj na obali Rijeke. Uzmi u ruku štap što se bio u zmiju pretvorio. ¹⁶Reci mu: 'Jahve, Bog Hebreja, poslao me k tebi s porukom da pustiš moj narod da mi iskaže štovanje u pustinji. Ali sve dosad ti nisi poslušao. ¹⁷Ovako Jahve poručuje: Ovim ćeš spoznati da sam ja Jahve. Gledaj! Štapom koji imam u ruci mlatnut ću po vodi u Rijeci i pretvorit će se u krv. ¹⁸Ribe će u Rijeci pocrkati; Rijeka će se usmrdjeti, i grstit će se Egipćanima piti vodu iz Rijeke."

¹⁹Još Jahve reče Mojsiju: "Reci Aronu da uzme svoj štap i pruži svoju ruku povrh egipatskih voda: njihovih rijeka, njihovih prokopa, njihovih jezeraca, svih njihovih vodenih stjencišta, da se pretvore u krv; po svoj zemlji egipatskoj neka je krv, čak i u drvenim i kamenim posudama." ²⁰Mojsije i Aron učiniše kako im je Jahve naredio. Podiže Aron svoj štap i naočigled faraona i njegovih službenika mlatnu po vodi u Rijeci. Sva se voda u Rijeci prometnu u krv. ²¹Ribe u Rijeci pocrkaše;

Rijeka se usmrdje, tako da Egipćani nisu mogli piti vodu iz Rijeke; krv bijaše po svoj zemlji egipatskoj. ²²Ali egipatski vračari svojim vraćanjem učiniše isto. Tako faraon ostade tvrdokorna srca: nije htio poslušati Mojsija i Arona, kako je Jahve i kazao. ²³Faraon se okrenu i ode u svoj dvor, ne uzimajući ni to k srcu. ²⁴Svi su Egipćani počeli kopati oko Rijeke tražeći pitke vode jer nisu mogli piti vode iz Rijeke.

Žabe

²⁵Kad je prošlo sedam dana kako je Jahve udario po Rijeci, ²⁶opet Jahve reče Mojsiju: "Pođi k faraonu i reci mu: 'Ovako govori Jahve: Pusti moj narod da ode i štovanje mi iskaže. ²⁷Ako odbiješ da ih pustiš, svu ću ti zemlju kazniti žabama. ²⁸Rijeka će vrvjeti žabama. One će izići i prodrijeti u tvoj dvor, u ložnicu, u tvoju postelju, u kuće tvojih službenika i tvoga naroda, pod sačeve i načve tvoje. ²⁹Po tebi, po tvome narodu i svim tvojim službenicima skakat će žabe."

8 Onda Jahve reče Mojsiju: "Reci Aronu neka ispruži svoju ruku sa štapom povrh rijeka, prokopa i jezeraca i učini da žabe navale na egipatsku zemlju." ²Aron pruži svoju ruku povrh egipatskih voda, i žabe iziđoše i prekriše zemlju egipatsku. ³Ali i vračari učiniše tako svojim vraćanjem, te žabe navališe na egipatsku zemlju.

⁴Zovne sad faraon Mojsija i Arona i rekne: "Molite Jahvu da ukloni žabe od mene i moga puka, a ja ću pustiti narod da prinese žrtvu Jahvi." ⁵Mojsije uzvрати faraonu: "Dostoj se odrediti mi kad hoćeš da molim za te, za tvoje službenike i za tvoj narod da se žabe odstrane od tebe i tvojih domova i ostanu samo u Rijeci." ⁶"Sutra", reče. "Neka bude kako kažeš", odvrati Mojsije, "da znaš kako nitko nije kao Jahve, Bog naš. ⁷Žabe će otići od tebe, od tvojih službenika i tvoga naroda; ostat će samo u Rijeci."

Knjiga Izlaska

I. OSLOBOĐENJE IZ EGIPTA

⁸Mojsije i Aron odu od faraona, a onda Mojsije zazva Jahvu zbog žaba kojima je kaznio faraona. ⁹I Jahve usliša Mojsija, te žabe pocrkaju po kućama, dvorištima i njivama. ¹⁰Na hrpe su ih zgrtali, zemlja se njima usmrdjela. ¹¹Kad je faraon vidio da je nastupilo olakšanje, srce mu otvrdnu te ne posluša Mojsija i Arona, kako je Jahve i kazao.

Komarci

¹²Onda će opet Jahve Mojsiju: "Reci Aronu neka zamahne svojim štapom i udari po prahu na tlu neka se pretvori u komarce po svoj zemlji egipatskoj." ¹³I učine tako: zamahne Aron rukom i štapom te udari po prahu na tlu. Komarci navale na ljude i životinje. Sav prah na tlu pretvori se u komarce po svoj zemlji egipatskoj. ¹⁴Vračari pokušашe da svojim vraćanjem stvore komarce, ali nisu mogli. Ljudi i životinje postanu plijenom komaraca. ¹⁵Tada vračari reknu faraonu: "To je prst Božji!" Ali je faraonovo srce bilo okorjelo, pa nije poslušao Mojsija i Arona, kako je Jahve i kazao.

Obadi

¹⁶Onda Jahve reče Mojsiju: "Podrani ujutro, iziđi pred faraona kad krene k vodi, i reci mu: 'Ovako poručuje Jahve: Pusti moj narod da ode i da mi štovanje iskaže.' ¹⁷Ako ne pustiš moga naroda, pripustit ću obade na te, na tvoje službenike, na tvoj puk i tvoje domove. Egipatski domovi i samo tlo na kojem stoje vrvjet će od obada. ¹⁸Ali ću toga dana izuzeti gošenski kraj, u kojem živi moj narod, te se ondje obadi neće pojaviti, tako da znaš da sam ja Jahve u središtu zemlje. ¹⁹Tu ću razliku napraviti između svoga i tvoga naroda. To će znamenje biti sutra.'" ²⁰I učini Jahve tako. Rojevi obada nalete u faraonov dvor, na domove njegovih službenika i po svoj zemlji egipatskoj. Zemlja nastrada od obada.

²¹Sad faraon pozove Mojsija i Arona pa im rekne: "Idite, prinesite žrtvu svome Bogu, ali u ovoj zemlji." ²²"Ne dolikuje da tako učinimo",

odgovori Mojsije. "Žrtve koje mi prinosimo Jahvi, Bogu svome, za Egipćane su svetogrđe. Kad bismo, dakle, na njihove oči prinosili žrtve koje su Egipćanima svetogrdne, zar nas ne bi kamenovali? ²³Zato moramo u pustinju tri dana hoda te prinijeti žrtvu Jahvi, Bogu svome, kako nam je zapovjedio." ²⁴"Pustit ću vas da odete u pustinju", odgovori faraon, "i prinesete žrtvu Jahvi, svome Bogu, ali ne odlazite predaleko. Molite za me!" ²⁵Nato odvrati Mojsije: "Čim odem od tebe, zazvat ću Jahvu da sutra nestane obada s faraona, njegovih službenika i njegova puka. Ali neka faraon više ne vara! Neka pusti narod da ide i prinese žrtvu Jahvi."

²⁶Tako Mojsije ode od faraona i pomoli se Jahvi. ²⁷I Jahve učini kako je Mojsije tražio: s faraona, s njegovih službenika i s njegova puka nestane obada - ni jedan jedini nije ostao. ²⁸Ali opet ukruti faraon srce svoje i ne dopusti narodu da ode.

Pomor stoke

9 Tada Jahve reče Mojsiju: "Idi k faraonu i reci mu: 'Ovako poručuje Jahve, Bog Hebreja: Pusti moj narod da ode i da mi štovanje iskaže. ²Ako ga ne pustiš, nego ga i dalje budeš zadržavao, ³ruka Jahvina udarit će strašnim pomorom po tvome blagu što je u polju: po konjima, magaradi, devama, krupnoj i sitnoj stoci. ⁴Razlikovat će Jahve stoku Izraelaca od stoke Egipćana, tako da ništa što pripada Izraelcima neće stradati.'" ⁵Jahve je odredio i vrijeme, rekavši: "Sutra će Jahve izvesti ovo u zemlji." ⁶Sutradan Jahve tako i učini. Sva stoka Egipćana uginu, a od stoke Izraelaca nije uginulo ni jedno grlo. ⁷Faraon je istraživao i uvjerio se da od izraelske stoke nije uginulo ni jedno grlo. Ali je srce faraonovo ipak otvrdlo i nije pustio naroda.

Knjiga Izlaska

I. OSLOBOĐENJE IZ EGIPTA

Čirevi

⁸Reče Jahve Mojsiju i Aronu: "Zagrabite pune pregršti pepela iz peći, pa neka ga Mojsije pred faraonovim očima baci prema nebu. ⁹Od toga će nastati sitna prašina po svoj zemlji egipatskoj, i na ljudima će i na životinjama izazivati otekline i stvarati čireve s kraja na kraj Egipta." ¹⁰Tako oni uzeše pepela iz peći i dođoše pred faraona. Onda Mojsije rasu pepeo prema nebu, a otekline s čirevima prekriše ljude i životinje. ¹¹Ni čarobnjaci se nisu mogli pojaviti pred Mojsijem, jer su i čarobnjaci, kao i ostali Egipćani, bili prekriveni čirevima. ¹²Ali je Jahve otvrdnuo srce faraonu, pa on ne poslušava Mojsija i Arona, kako je Jahve Mojsiju i rekao.

Tuča

¹³Tada Jahve reče Mojsiju: "Podrani ujutro, iziđi pred faraona i reci mu: 'Ovako poručuje Jahve, Bog Hebreja: Pusti narod da ode i da mi štovanje iskaže. ¹⁴Ako ih ne pustiš, sva zla svoja navalit ću ovaj put na te, na tvoje službenike i tvoj puk, tako da spoznaš da nema nikoga na svoj zemlji kao što sam ja. ¹⁵Da sam ruku svoju spustio i udario tebe i tvoj puk pomorom, nestalo bi te sa zemlje. ¹⁶Poštedito sam te da ti pokažem svoju moć i da se hvali moje ime po svoj zemlji. ¹⁷Ali se ti previše uzdižeš nad mojim narodom i priječiš mu da ode. ¹⁸Sutra u ovo doba pustit ću tuču tako strašnu kakve u Egiptu još nije bilo otkad je postao do sada. ¹⁹Zato naredi da pod krov utjeraju tvoje blago i sve što je vani, na otvorenu. Sve što se nađe u polju, bilo čovjek bilo živinče, ne bude li uvedeno unutra, poginut će kad tuča zaspe po njima.'"

²⁰Faraonovi službenici, koji su se pobojali Jahvina govora, utjeraju svoje slugе i svoje blago unutra. ²¹Oni koji nisu marili za Jahvinu prijetnju ostave vani i svoje slugе i stoku.

²²Onda rekne Jahve Mojsiju: "Pruži ruku prema nebu da udari tuča po svoj zemlji egipatskoj: po ljudima, životinjama i svemu bilju u zemlji egipatskoj."

²³Mojsije diže svoj štap prema nebu. Jahve zagrmje i pusti tuču i munje sastavi sa zemljom. Sipao je Jahve tuču po zemlji Egipćana. ²⁴Tuča je mlatila, kroz nju munje parale. Strahota se takva nije oborila na zemlju egipatsku otkako su ljudi u njoj. ²⁵Tuča pobi po svem Egiptu sve što je ostalo vani, ljude i životinje; uništi sve bilje po poljima i sva stabla poljska polomi. ²⁶Samo u gošenskom kraju, gdje su živjeli Izraelci, nije bilo tuče.

²⁷Faraon posla po Mojsija i Arona pa im reče: "Ovaj put priznajem da sam kriv. Jahve ima pravo, a ja i moj narod krivo. ²⁸Molite Jahvu da ustavi gromove i tuču, a ja ću vas pustiti da idete. Nećete više dugo ostati." ²⁹"Kad iziđem iz grada", reče mu Mojsije, "dići ću ruke prema Jahvi, pa će gromovi prestati, a ni tuče više neće biti, tako da znaš da zemlja pripada Jahvi. ³⁰Ali ni ti ni tvoji dvorani, znam ja, još se ne bojite Boga Jahve." ³¹I tako propade lan i ječam: jer ječam bijaše u klasu, a lan u cvatu. ³²Pšenica i raž nisu nastradali jer su ozima žita.

³³Otišavši od faraona, Mojsije iziđe iz grada i podigne ruke prema Jahvi. Prestane grmljavina i tuča, a ni kiša više nije padala na zemlju. ³⁴Kad je faraon vidio da je prestala grmljavina, tuča i kiša, opet padne u grijeh: i on i njegovi službenici opet otvrdnu srcem. ³⁵Otvrdnu srce faraonu i ne pusti on Izraelce, kako je Jahve i prerekao preko Mojsija.

Evandjelje po Mateju

VI. SKORA BUDUĆNOST NOVOG BOŽJEG SVIJETA

Radnici posljednjeg sata

20»Kraljevstvo je nebesko kao kad domaćin rano ujutro izađe najmiti radnike u svoj vinograd. ²Pogodi se s radnicima po denar na dan i pošalje ih u svoj vinograd. ³Izađe i o trećoj uri i vidje druge gdje stoje na trgu besposleni ⁴pa i njima reče: 'Idite i vi u moj vinograd pa što bude pravo, dat ću vam.' ⁵I oni odoše. Izađe opet o šestoj i devetoj uri te učini isto tako. ⁶A kad izađe o jedanaestoj uri, nađe druge gdje stoje i reče im: 'Zašto ovdje stojite vazdan besposleni?' ⁷Kažu mu: 'Jer nas nitko ne najmi.' Reče im: 'Idite i vi u vinograd.'«

⁸»Uvečer kaže gospodar vinograda svojemu upravitelju: 'Pozovi radnike i podaj im plaću počevši od posljednjih pa sve do prvih.' ⁹Dođu tako oni od jedanaeste ure i prime po denar. ¹⁰Pa kada dođu oni prvi, pomisle da će primiti više, ali i oni prime po denar. ¹¹A kad primiše, počеше mrmljati protiv domaćina: ¹²'Ovi posljednji jednu su uru radili i izjednačio si ih s nama, koji smo podnosili svu tegobu dana i žegu.'«

¹³»Nato on odgovori jednomu od njih: 'Prijatelju, ne činim ti krivo. Nisi li se pogodio sa mnom po denar? ¹⁴Uzmi svoje pa idi. A ja hoću i ovomu posljednjemu dati kao i tebi. ¹⁵Nije li mi slobodno činiti sa svojim što hoću? Ili zar je oko tvoje zlo što sam ja dobar?'«

¹⁶»Tako će posljednji biti prvi, a prvi posljednji.«

Treći navještaj muke i uskrsnuća

¹⁷Dok je Isus uzlazio u Jeruzalem, uze dvanaesticu nasamo te im putem reče: ¹⁸»Evo, uzlazimo u Jeruzalem i Sin Čovječji bit će predan glavarima svećeničkim i pismoznancima. Osudit će ga na smrt ¹⁹i predati poganima da ga izrugaju, izbičuju i razapnu, ali on će treći dan uskrsnuti.«

Ne gospodujte, nego služite!

²⁰Tada mu pristupi mati sinova Zebedejevih zajedno sa sinovima, pade ničice da od njega nešto zaište. ²¹A on će joj: »Što želiš?« Kaže mu: »Reci da ova moja dva sina u tvome kraljevstvu sjednu uza te, jedan tebi zdesna, drugi slijeva.«

²²Isus odgovori: »Ne znate što ištete. Možete li piti čašu koju ću ja piti?« Kažu mu: »Možemo!« ²³A on im reče: »Čašu ćete moju doduše piti, ali sjesti meni zdesna ili slijeva – to nisam ja vlastan dati, to je onih kojima je pripremio moj Otac.«

²⁴Kada su to čula ostala desetorica, razgnjeve se na dva brata. ²⁵Zato ih Isus dozva i reče: »Znate da vladari gospoduju svojim narodima i velikaši njihovi drže ih pod vlašću. ²⁶Neće tako biti među vama! Naprotiv, tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj. ²⁷I tko god hoće da među vama bude prvi, neka vam bude sluga.«

²⁸»Tako i Sin Čovječji nije došao da bude služen, nego da služi i život svoj dade kao otkupninu za mnoge.«

Dva jerihonska slijepca

²⁹Kad su izlazili iz Jerihona, pođe za njim silan svijet. ³⁰I gle, dva slijepca sjeđahu kraj puta. Čuvši da Isus prolazi, povikaše: »Gospodine, smiluj nam se, Sine Davidov!« ³¹Mnoštvo ih ušutkivalo, ali oni još jače viknuše: »Gospodine, smiluj nam se, Sine Davidov!«

³²Isus se zaustavi, dozove ih i reče: »Što hoćete da vam učinim?« ³³Kažu mu: »Gospodine, da nam se otvore oči.« ³⁴Isus se ganut dotaknu njihovih očiju i oni odmah progledaše. I pođoše za njim.

4. tjedan,
22. dan čitanja, srijeda, 28. prosinca 2016.

Izl 10,1-12,42
Mt 21,1-27

Knjiga Izlaska

I. OSLOBOĐENJE IZ EGIPTA

Skakavci

10 Reče Jahve Mojsiju: "Idi k faraonu. Učinio sam da njemu i njegovim službenicima otvrdne srce da izvedem svoja znamenja među njima; ²da možeš pripovjedati svome sinu i svome unuku što sam učinio Egipćanima i kakva sam znamenja izvodio među njima, kako biste znali da sam ja Jahve." ³Tako Mojsije i Aron odu k faraonu i kažu mu: "Ovako poručuje Jahve, Bog Hebreja: 'Dokle ćeš odbijati da se preda mnom poniziš? Pusti moj narod da mi iskaže štovanje. ⁴Jer ako ne pustiš moga naroda, sutra ću navesti skakavce na tvoju zemlju. ⁵Tako će prekriti površinu da se zemlja od njih neće vidjeti. Pojest će ono što vam je iza tuče ostalo; i ogolit će vam sva stabla što po polju rastu. ⁶Ispunit će ti sav dvor, kuće tvojih službenika i domove svih ostalih Egipćana - takvo što ne vidješe ni tvoji očevi ni očevi tvojih očeva u ovoj zemlji od svojih vremena do danas.'" Okrene se i ode od faraona. ⁷"Dokle će nam ovaj čovjek biti stupica?" - rekoše faraonu njegovi službenici. - "Pusti te ljude neka idu i iskažu štovanje Jahvi, svome Bogu! Zar ne vidiš kako Egipat srlja u propast?"

⁸Dovedu Mojsija i Arona natrag k faraonu, a on im reče: "Idite! Iskažite štovanje Jahvi, svome Bogu! A tko će sve ići?" ⁹"Svi idemo", odgovori Mojsije, "i mlado i staro. Odlazimo sa svojim sinovima i svojim kćerima; sa svojom krupnom i sitnom stokom, jer moramo održati svečanost Jahvi." ¹⁰"Jahve bio s vama isto kao što i ja pustio da s vama pođu i djeca!" - odgovori im. "Očito se vidi da vam nakana nije čista. ¹¹Nećemo tako! Nego muškarci neka odu i štovanje iskažu Jahvi. To ste i tražili." I otjeraju ih od faraona.

¹²Tada reče Jahve Mojsiju: "Pruži ruku povrhu zemlje egipatske da navale skakavci na egipatsku zemlju i pojedu sve bilje što još ostade nakon tuče!" ¹³Tako Mojsije podigne svoj štap povrhu egipatske zemlje, a Jahve navrati istočni vjetar po zemlji; puhao je toga

cijelog dana i cijele noći. A kad je jutro svanulo, vjetar nanio skakavce.

¹⁴Oni se razlete po svoj egipatskoj zemlji i padnu po svim krajevima Egipta u silnoj gustoći: toliko ih mnoštvo nikad prije nije bilo niti će kada biti. ¹⁵Pokriju sve tlo, tako da se od njih zacrnjelo. Pojedu sve bilje u polju i sve plodove sa stabala što su bili ostali iza tuče. Ništa se više nije zelenjelo: ni stabla ni poljska trava u svem Egiptu.

¹⁶Brže-bolje dozva faraon Mojsija i Arona pa im reče: "Sagriješio sam protiv Jahve, vašega Boga, i vas! ¹⁷Oprostite mi uvredu još samo ovaj put i molite Jahvu, Boga svoga, da samo otkloni od mene ovaj smrtonosni bič!" ¹⁸Kad je Mojsije otišao od faraona, zazva Jahvu ¹⁹i Jahve promijeni vjetar u veoma jak zapadnjak, koji pothvati skakavce i odnese prema Crvenome moru. Ni jedan jedini skakavac nije ostao ni u kojem kraju Egipta. ²⁰Ali je Jahve otvrdnuo srce faraonu i ne pusti on Izraelaca.

Tama

²¹"Pruži ruku prema nebu", rekne Jahve Mojsiju, "pa neka se tmina spusti na egipatsku zemlju, tmina koja će se moći opipati." ²²Mojsije pruži ruku prema nebu i spusti se gusta tmina na svu zemlju egipatsku: tri je dana trajala. ²³Tri dana nisu ljudi jedan drugoga mogli vidjeti i nitko se sa svoga mjesta nije micao. A u mjestima gdje su Izraelci živjeli sjala svjetlost.

²⁴Pozva onda faraon Mojsija i reče: "Idi i štovanje iskaži Jahvi! Ali vaša stoka, krupna i sitna, neka ostane ovdje. Vaša djeca neka idu s vama!" ²⁵"Ti nas sam moraš opskrbiti prinosima i žrtvama paljenicama koje ćemo prinijeti Jahvi, Bogu svojemu", odgovori Mojsije. ²⁶Zato ćemo sa sobom potjerati i svoja stada. Ni papak neće ostati ovdje. Od njih nam valja izabrati za žrtvovanje Jahvi, Bogu našem, a ne znamo, dok onamo ne stignemo, što moramo Jahvi prinijeti."

Knjiga Izlaska

I. OSLOBOĐENJE IZ EGIPTA

²⁷Jahve otvrdne faraonu srce i on ne pristane da odu. ²⁸"Odlazi!" - vikne faraon na Mojsiju. "I da mi više na oči ne dolaziš! Onoga dana kad mi se opet pojaviš na oči, zaglaviti ćeš!" ²⁹"Dobro si kazao!" - uzvratilo Mojsije. "Lica tvoga više neću vidjeti!"

4. IZLAZAK IZ EGIPTA

Najava smrti prvorođenaca

11 "Još ću samo jednom nedaćom udariti faraona i Egipat", reče Jahve Mojsiju. "Poslije toga pustit će vas odavde. I više: sam će vas odavde potjerati. ²Kaži svijetu neka svaki čovjek ište od svoga susjeda i svaka žena od svoje susjede srebrnih i zlatnih dragocjenosti." ³Jahve učini te Egipćani bijahu naklonjeni narodu. Sam Mojsije postane vrlo uvaženi u egipatskoj zemlji, u očima faraonovih službenika i u očima naroda.

⁴A onda Mojsije navijesti: "Ovako poručuje Jahve: 'O ponoći proći ću Egiptom. ⁵Svaki će prvorođenac u egipatskoj zemlji umrijeti, od prvorođenca faraonova, koji bi imao sjediti na njegovu prijestolju, do prvorođenca ropkinje koja se nalazi uz mlinski kamen; a uginut će i sve prvine od stoke. ⁶U svoj će zemlji egipatskoj nastati veliki jauk, kakva nije bilo niti će kad poslije biti. ⁷Među Izraelcima ni pas neće zalajati na živo stvorenje: ni na čovjeka ni na životinju.' Po tome ćete znati da Jahve luči Izraelca od Egipćanina. ⁸Onda će svi ovi tvoji dvorani k meni doći, preda me se baciti i vikati: Nosi se i ti i sav puk koji za tobom ide! Poslije toga ću otići." I gnjevan ode od faraona.

⁹"Neće vas faraon poslušati", reče Jahve Mojsiju, "a to da bi se umnožila moja znamenja u zemlji egipatskoj."

¹⁰Mojsije i Aron izveli su sva ta znamenja pred faraonom, ali je Jahve okorio srce faraonu, tako te on nije puštao Izraelaca da odu iz njegove zemlje.

Pasha

12 Jahve reče Mojsiju i Aronu u zemlji egipatskoj: ²"Ovaj mjesec neka vam bude početak mjesecima; neka vam bude prvi mjesec u godini. ³Ovo objavite svoj zajednici izraelskoj: Desetog dana ovoga mjeseca neka svatko za obitelj pribavi jedno živinče. Tako, jedno na obitelj. ⁴Ako je obitelj premalena da ga potroši, neka se ona priključi svome susjedu, najbližoj kući, prema broju osoba. Podijelite živinče prema tome koliko koja osoba može pojesti. ⁵Živinče neka bude bez mane, od jedne godine i muško. Možete izabrati bilo janje bilo kozle. ⁶Čuvajte ga do četrnaestoga dana ovoga mjeseca. A onda neka ga sva izraelska zajednica zakolje kad se spusti suton. ⁷Neka uzmu krvi i poškrope oba dovratnika i nadvratnik kuće u kojoj se bude blagovalo. ⁸Meso, pečeno na vatri, neka se pojedete te iste noći s beskvasnim kruhom i gorkim zeljem. ⁹Da ništa sirovo ili na vodi skuhanu od njega niste jeli, nego na vatri pečeno: s glavom, nogama i ponutricom. ¹⁰Ništa od njega ne smijete ostaviti za sutradan: što bi god do jutra ostalo, morate na vatri spaliti. ¹¹A ovako ga blagujte: opasanih bokova, s obućom na nogama i sa štapom u ruci. Jedite ga žurno: to je Jahvina pasha. ¹²Te ću, naime, noći ja proći egipatskom zemljom i pobiti sve prvorođenice u zemlji egipatskoj - i čovjeka i životinju. Ja, Jahve, kaznit ću i sva egipatska božanstva. ¹³Krv neka označuje kuće u kojima vi budete. Gdje god spazim krv, proći ću vas; tako ćete vi izbjeći biću zatornomu kad se oborim na zemlju egipatsku."

Blagdan beskvasnih kruhova

¹⁴"Taj dan neka vam bude spomen-dan. Slavite ga kao blagdan u čast Jahvi. Svetkujte ga po trajnoj uredbi od koljena do koljena. ¹⁵Sedam dana jedite beskvasan kruh. Prvog već dana uklonite kvasac iz svojih kuća. Jer, tko bi god od prvoga do sedmoga dana jeo

Knjiga Izlaska

I. OSLOBOĐENJE IZ EGIPTA

ukvasan kruh, taj se ima iskorijeniti između Izraelaca. ¹⁶Prvoga dana držite sveto zborovanje, a tako i sedmoga dana. Nikakva posla tih dana nemojte raditi. Jedino jelo, što kome treba, možete pripremiti. ¹⁷Držite blagdan beskvasnog kruha! Toga sam, naime, dana izveo vaše čete iz zemlje egipatske. Držite zato taj dan kao blagdan od koljena do koljena: to je vječna naredba. ¹⁸Od večeri četrnaestoga dana prvoga mjeseca pa do večeri dvadeset prvoga dana toga mjeseca jedite beskvasan kruh. ¹⁹Sedam dana ne smije biti kvasca u vašim domovima. Tko bi god jeo bilo što ukvasano, taj neka se ukloni iz izraelske zajednice, bio stranac ili domorodac. ²⁰Ništa ukvasano ne smijete jesti: u svim svojim prebivalištima jedite nekvasan kruh."

Propisi o Pashi

²¹Zatim sazva Mojsije sve starješine Izraelaca te im reče: "Idite i pribavite janje za svoje obitelji i žrtvujte Pashu. ²²Onda uzmite kitu izopa, zamočite je u krv što je u zdjeli i poškropite krvlju iz zdjele nadvratnik i oba dovratnika. Neka nitko ne izlazi preko kućnih vrata do jutra. ²³Kad Jahve bude prolazio da pobije Egipćane, zapazit će krv na nadvratniku i na oba dovratnika, pa će mimoći ta vrata i neće dopustiti da Zatornik uđe u vaše kuće da hara. ²⁴Ovu uredbu držite u svim vremenima kao zakon za se i djecu svoju. ²⁵I kad dođete u zemlju koju će vam Jahve dati kako je obećao, vršite ovaj obred. ²⁶Kad vas vaša djeca zapitaju: Što vam taj obred označuje? ²⁷odgovorite im: Ovo je pashalna žrtva u čast Jahvi koji je prolazio mimo kuće Izraelaca kad je usmrćivao Egipćane, a naše kuće pošteđivao." Tada narod popada ničice i pokloni se.

²⁸Potom Izraelci odu i poslušaju: kako je Jahve Mojsiju i Aronu naredio, tako i učine.

Smrt prvorođenaca

²⁹U ponoći Jahve pobije sve prvorođence po zemlji egipatskoj: od prvorođenca faraonova, koji je imao sjediti na prijestolju, do prvorođenca sužnja u tamnici, a tako i sve prvine od stoke. ³⁰Noću ustane faraon, on pa svi njegovi dvorani i svi Egipćani, jer se strašan jauk razlijegao Egiptom: ne bijaše kuće u kojoj nije ležao mrtvac. ³¹Faraon pozva u noći Mojsija i Arona te im reče: "Ustajte i odlazite od moga naroda i vi i vaši Izraelci! Idite! Odajte štovanje Jahvi, kako ste tražili. ³²Pokupite svoju i sitnu i krupnu stoku, kako ste zahtijevali: idite pa i mene blagoslovite!" ³³Egipćani nagonili narod da brže ide iz zemlje, "jer izgibosmo svi", govorahu oni. ³⁴Tako narod ponese svoje još neukislo tijesto; načve, uvijene u ogrtače, ponesoše na ramenima.

³⁵I učiniše Izraelci kako im je Mojsije bio rekao: zatražiše od Egipćana srebrnine, i zlatnine, i odjeće. ³⁶Jahve je učinio te Egipćani bijahu naklonjeni narodu pa davahu. Tako su Egipćane oplijenili.

Izlazak Izraelaca

³⁷Pođu tako Izraelci iz Ramsesa prema Sukotu. Bilo je oko šest stotina tisuća pješaka, osim žena i djece. ³⁸A mnogo i drugoga svijeta pođe s njima, i mnoga stoka, krupna i sitna. ³⁹Ispeku beskvasne prevrte od tijesta što su ga iz Egipta ponijeli: nije se bilo ukvasalo. A kako su bili tjerani iz Egipta, nisu mogli odgađati, i tako nisu sebi spremili poputninu. ⁴⁰Vrijeme što su ga Izraelci proveli u Egiptu iznosilo je četiri stotine i trideset godina. ⁴¹I kad se navrší četiri stotine i trideset godina - točno onoga dana - sve čete Jahvine iziđoše iz zemlje egipatske. ⁴²Ona noć koju je Jahve probdio da njih izbavi iz Egipta, odonda je svima Izraelcima, u sve naraštaje njihove, noć bdjenja u čast Jahvi.

Evangelje po Mateju

VI. SKORA BUDUĆNOST NOVOG BOŽJEG SVIJETA

Mesijanski ulazak u Jeruzalem

21Kad se približiše Jeruzalemu te dođoše u Betfagu, na Maslinskoj gori, posla Isus dvojicu učenika ²govoreći: »Pođite u selo pred vama i odmah ćete naći privezanu magaricu i uz nju magare. Odriješite ih i dovedite k meni. ³Ako vam tko što rekne, recite: 'Gospodinu trebaju', i odmah će ih pustiti.«

⁴To se dogodi da se ispuni što je rečeno po proroku:

*⁵Recite kćeri Sionskoj:
Evo kralj ti tvoj dolazi,
krotak, jašuć na magarcu,
na magaretu, mladetu magaričinu.*

⁶Učenici odu i učine kako im naredi Isus. ⁷Dovedu magaricu i magare te stave na njih haljine i Isus uzjaha na njih. ⁸Silan svijet prostrije svoje haljine po putu, a drugi rezahu grane sa stabala i sterahu ih po putu. ⁹Mnoštvo pak pred njim i za njim klicaše: »Hosana Sinu Davidovu! Blagoslovljen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana u visinama!«

¹⁰Kad uđe u Jeruzalem, uskomešao se sav grad i govorio: »Tko je ovaj?« ¹¹A mnoštvo odgovaraše: »To je Prorok, Isus iz Nazareta galilejskoga.«

Izgon trgovaca iz Hrama

¹²Isus uđe u Hram i izagna sve koji su prodavali i kupovali u Hramu. Mjenjačima isprevrta stolove i prodavačima golubova klupe. ¹³Kaže im: »Pisano je: Dom će se moj zvati Dom molitve, a vi od njega činite pećinu razbojničku.«

¹⁴U Hramu mu priđoše slijepi i hromi i on ih ozdravi.

¹⁵A kad glavari svećenički i pismoznanci vidješe čudesa koja učini i djecu što viču Hramom: »Hosana Sinu Davidovu!«, gnjevni ¹⁶mu rekoše: »Čuješ li što ovi govore?« Kaže im Isus: »Da! A niste li čitali:

*Iz usta djece i dojenčadi
sebi si pripravio hvalu?«*

¹⁷On ih ostavi, pođe iz grada u Betaniju te ondje prenoći.

Neplodna smokva

¹⁸Ujutro se vraćao u grad i ogladnje. ¹⁹Ugleda smokvu kraj puta i priđe k njoj, ali ne nađe na njoj ništa osim lišća pa joj kaže: »Ne bilo više ploda s tebe do vijeka!« I smokva umah usahnu.

²⁰Vidjevši to, učenici se začude: »Kako umah smokva usahnu!« ²¹Isus im odvrati: »Zaista, kažem vam, ako budete imali vjeru i ne posumnjate, činit ćete ne samo ovo sa smokvom, nego – reknete li i ovoj gori: 'Digni se i baci u more!', bit će tako. ²²I sve što zaištete u molitvi vjerujući, primit ćete.«

Odakle Isusu vlast?

²³I uđe u Hram. Dok je naučavao, pristupiše mu glavari svećenički i starješine narodne te ga upitaše: »Kojom vlašću to činiš? Tko ti dade tu vlast?«

²⁴Isus im odgovori: »I ja ću vas jedno upitati. Ako mi na to odgovorite, ja ću vama kazati kojom vlašću ovo činim. ²⁵Krst Ivanov odakle li bijaše? Od Neba ili od ljudi?« A oni umovahu među sobom: »Reknemo li 'Od Neba', odvratit će nam: 'Zašto mu, dakle, ne povjerovaste?' ²⁶A reknemo li 'Od ljudi', strah nas je mnoštva. Ta svi Ivana smatraju prorokom.« ²⁷Zato odgovore Isusu: »Ne znamo.« I on njima reče: »Ni ja vama neću kazati kojom vlašću ovo činim.«

4. tjedan,
23. dan čitanja, četvrtak, 29. prosinca
2016.

Izl 12,43-15,21
Mt 21,28-45

Knjiga Izlaska

I. OSLOBOĐENJE IZ EGIPTA

Propisi o Pashi

⁴³Reče Jahve Mojsiju i Aronu: "Neka je ovo pravilo za pashalnu žrtvu: ni jedan stranac ne smije od nje jesti! ⁴⁴Svaki rob, kupljen novcem i obrezan, može je jesti. ⁴⁵Ni gost ni najamnik ne smiju je jesti! ⁴⁶Blagujte je u jednoj te istoj kući; iz kuće ne smijete iznositi mesa niti na žrtvi smijete koju kost slomiti. ⁴⁷Sva zajednica Izraelaca neka je prikazuje! ⁴⁸Ako bi stranac koji među vama boravi htio svetkovati Pashu u čast Jahvi, svi se njegovi muški moraju obrezati. Tek tada neka pristupi i slavi je, jer je tada kao i domorodac zemlje. Ali neobrezani ne smije od nje jesti. ⁴⁹Neka vrijedi isto pravilo za domoročane i pridošlice koji među vama boravi." ⁵⁰Svi Izraelci poslušaju: kako je Jahve naredio Mojsiju i Aronu, tako su i učinili. ⁵¹Toga istog dana izbavio je Jahve Izraelce u njihovim četama iz zemlje egipatske.

Zakon o prvorodencima

13 Jahve reče Mojsiju: ²"Meni posvetite svakoga prvorodjenca! Prvenci materina krila kod Izraelaca, i od ljudi i od životinja, meni pripadaju!"

Propis o beskvasnim hljebovima

³A onda Mojsije reče narodu: "Sjećajte se ovoga dana u koji ste izbavljeni iz Egipta, iz kuće ropstva, jer vas Jahve izbavi odande svojom jakom mišicom. Ukvasani kruh neka se ne jede! ⁴Ovoga dana mjeseca Abiba vaše je izbavljenje. ⁵Stoga: kad te Jahve uvede u zemlju Kanaanaca, Hetita, Amorejaca, Hivijaca i Jebusejaca, za koju se zakleo tvojim precima da će ti je dati - zemlju kojom teče med i mlijeko - ovoga mjeseca obavi ovakav obred: ⁶sedam dana jedi nekvasan kruh, a sedmoga dana neka se slavi svetkovina u čast Jahvi. ⁷Sedam dana neka se jede nekvasan kruh; ukvasanog kruha neka ne bude kod tebe; i neka se nigdje ne vidi kvasac na tvome području. ⁸Svome sinu toga dana objasni: to je za ono što mi je Jahve učinio kad sam se iz

Egipta izbavio. ⁹Neka ti bude kao znak na tvojoj ruci i kao opomena na tvome čelu: da Jahvin zakon bude uvijek na tvojim ustima. Jer te rukom jakom Jahve izbavio iz Egipta. ¹⁰Ovaj propis vršite svake godine u određeno vrijeme."

Prvorodenci

¹¹"A kada te Jahve dovede u zemlju Kanaanaca - kako vam se zakle, tebi i tvojim ocima - i kada ti je preda, ¹²ustupajte Jahvi prvorodence materinjega krila, a tako i sve prvine što ih tvoja stoka daje - svako muško pripada Jahvi! ¹³Svaku prvinu magaradi otkupi janjetom ili jaretom. Ako je ne otkupiš, slomi joj vrat. A svakoga prvorodjenca između svoje djece otkupi. ¹⁴Kad te sin tvoj sutra zapita: Što znači to? - odgovori mu: Rukom jakom izvede nas Jahve iz Egipta, iz kuće ropstva. ¹⁵Kako je faraon postao tvrdokoran pa nas nije htio pustiti, Jahve je poubijao sve prvorodence u zemlji egipatskoj: prvorodence ljudi i prvine stoke. Eto zato Jahvi žrtvujem svaku mušku prvinu materinjega krila, a svakoga prvorodjenca od svojih sinova otkupljujem. ¹⁶Neka ti to bude kao znak na tvojoj ruci i kao znamenje posred čela da nas je rukom jakom Jahve izbavio iz Egipta."

5. PREKO CRVENOGA MORA

Polazak Izraelaca

¹⁷Kad je faraon dopustio da narod ode, Bog ih nije poveo prema filistejskoj zemlji, iako je onuda bilo najbliže. Bog je, naime, rekao: "Mogao bi se narod predomisliti i vratiti u Egipat kad vidi ratovanje." ¹⁸Stoga Bog povede narod zaobilaznim putem, kroz pustinju prema Crvenome moru. Izraelci su napustili zemlju egipatsku naoružani od glave do pete. ¹⁹Mojsije ponese sa sobom Josipove kosti. Jer Josip bijaše zakleo Izraelce riječima: "Bog će se zacijelo za vas zauzeti. Tada i moje kosti odavde ponesite sa sobom!"

²⁰Krenuvši iz Sukota, utabore se u Etamu, na kraju pustinje. ²¹Jahve je išao pred njima, danju

Knjiga Izlaska

I. OSLOBOĐENJE IZ EGIPTA

u stupu od oblaka da im put pokazuje, a noću u stupu od ognja da im svijetli. Tako su mogli putovati i danju i noću. ²²I nije ispred naroda nestajao stup od oblaka danju ni stup od ognja noću.

Od Etama do Crvenoga mora

14 Jahve reče Mojsiju: ²"Reci Izraelcima da se vrate i utabore pred Pi-Hahirotom, između Migdola i mora, nasuprot Baal-Sefonu. Utaborite se nasuprot ovome mjestu, uz more. ³Faraon će reći: 'Izraelci lutaju krajem tamo-amu; pustinja ih zatvorila.' ⁴Ja ću otvrdnuti faraonu srce, i on će za njima poći u potjeru. Ali ja ću se proslaviti nad faraonom i svom njegovom vojskom. Tako će Egipćani spoznati da sam ja Jahve." Izraelci tako učine.

Egipćani u potjeri za Izraelcima

⁵Kad su egipatskom kralju kazali da je narod pobjegao, faraon i njegovi dvorani predomisliše se o narodu. "Što ovo učinismo!" - rekoše. "Pustismo Izraelce i više nam neće služiti." ⁶Zato opremi faraon svoja kola i povede svoju vojsku. ⁷Uze šest stotina svojih kola sve poizbor i ostala kola po Egiptu. I u svima bijahu štitonoše. ⁸Jahve otvrdnu srce faraonu, kralju egipatskom, te on krenu u potjeru za Izraelcima, koji su otišli uzdignute pesnice. ⁹Egipćani, dakle, pođu za njima u potjeru. I dok su Izraelci taborovali uz more, blizu Pi-Hahirota nasuprot Baal-Sefonu, stignu ih svi faraonovi konji pod kolima, njegovi konjanici i njegovi ratnici. ¹⁰Kako se faraon približavao, Izraelci pogledaju i opaze da su Egipćani za njima u potjeri, pa ih obuzme velik strah. I poviču Izraelci Jahvi: ¹¹"Zar nije bilo grobova u Egiptu", reknu Mojsiju, "pa si nas izveo da pomremo u pustinji? Kakvu si nam uslugu učinio što si nas izveo iz Egipta! ¹²Zar ti nismo rekli baš ovo u Egiptu: Pusti nas! Služit ćemo Egipćane! Bolje nam je i njih služiti nego u pustinji poginuti." ¹³"Ne bojte se!" - reče Mojsije narodu. "Stojte čvrsto pa ćete vidjeti što će vam Jahve učiniti da vas danas spasi: Egipćane koje danas vidite nikad više nećete vidjeti. ¹⁴Jahve će se boriti za vas. Budite mirni!"

Prijelaz preko Crvenoga mora

¹⁵"Zašto zapomažete prema meni?" - reče Jahve Mojsiju. "Reci Izraelcima da krenu na put. ¹⁶A ti podigni svoj štap, ispruži svoju ruku nad morem i razdijeli ga nadvoje da Izraelci mogu proći posred mora po suhu. ¹⁷Ja ću otvrdnuti srce Egipćana, i oni će poći za njima, a ja ću se onda proslaviti nad faraonom i njegovim ratnicima, njegovim kolima i konjanicima. ¹⁸Neka znaju Egipćani da sam ja Jahve kad se proslavim nad faraonom, njegovim kolima i njegovim konjanicima."

¹⁹Anđeo Božji, koji je išao na čelu izraelskih četa, promijeni mjesto i stupi im za leđa. A i stup od oblaka pomakne se ispred njih i stade im za leđa. ²⁰Smjesti se između vojske egipatske i vojske izraelske te postade onima oblak taman, a ovima rasvjetljivaše noć, tako te ne mogoše jedni drugima prići cijele noći. ²¹Mojsije je držao ruku ispruženu nad morem dok je Jahve svu noć na stranu valjao vode jakim istočnim vjetrom i more posušio. Kad su se vode razdvojile, ²²Izraelci siđoše u more na osušeno dno, a vode stajahu kao bedem njima nadesno i nalijevo. ²³Egipćani: svi faraonovi konji, kola i konjanici, nagnu za njima u more, u potjeru. ²⁴Za jutarnje straže pogleda Jahve iz stupa od ognja i oblaka na egipatsku vojsku i u njoj stvori zbrku. ²⁵Zakoči kotače njihovih kola da su se jedva naprijed micali. "Bježimo od Izraelaca!" - poviču Egipćani, "jer Jahve se za njih bori protiv Egipćana!" Tada će Jahve Mojsiju: ²⁶"Pruži ruku nad more da se vode vrate na Egipćane, na njihova kola i konjanike." ²⁷Mojsije pruži ruku nad more i u cik zore more se vrati u svoje korito. Kako su Egipćani, bježeći, jurili prema moru, Jahve ih strmoglavi usred voda. ²⁸Tako vode, slijevajući se natrag, potope kola, konjanike i svu vojsku faraonovu koja bijaše pošla u potjeru za Izraelcima - u more. I ne ostade od njih ni jedan jedini. ²⁹A Izraelci išli suhim posred mora, vode im stale kao zid zdesna i slijeva. ³⁰Tako Jahve u onaj dan izbavi Izraela iz šaka egipatskih, i vidje Izrael pomorene Egipćane na morskome žalu. ³¹Osvjedoči se Izrael i o silnoj moći koju Jahve pokaza nad Egipćanima. Narod se poboja Jahve i povjerovala Jahvi i njegovu sluzi Mojsiju.

Knjiga Izlaska

I. OSLOBOĐENJE IZ EGIPTA

Zahvala za izbavljenje

15 Tada Mojsije s Izraelcima zapjeva ovu pjesmu Jahvi u slavu:

"U čast Jahvi zapjevat ću,
jer se slavom proslavio!
Konja s konjanikom
u more je survao.

²Moja je snaga, moja pjesma - Jahve
jer je mojim postao izbaviteljem.

On je Bog moj, njega ja ću slaviti,
on je Bog oca moga,
njega ću veličati.

³Jahve je ratnik hrabar,
Jahve je ime njegovo.

⁴Kola faraonova i vojsku mu u more baci;
cvijet njegovih štitonoša
More crveno proguta.

⁵Valovi ih prekriše;
poput kamena u morske potonuše
dubine.

⁶Desnica tvoja, Jahve, snagom se prodiči;
desnica tvoja, Jahve, raskomada
dušmana.

⁷Veličanstvom svojim obaraš ti protivnike;
puštaš svoj gnjev i on ih k'o slamu
proždire.

⁸Od daha iz tvojih nosnica vode narastoše,
valovi se u bedem uzdigoše,
u srcu mora dubine se stvrdnuše.

⁹Mislio je neprijatelj: 'Gonit ću ih, stići,
plijen ću podijeliti', duša će moja
sita ga biti;

trgnut ću mač, uništiti ih rukom svojom.'

¹⁰A ti dahom svojim dahnu,
more se nad njima sklopi;
k'o olovo potonuše silnoj vodi
u bezdane.

¹¹Tko je kao ti, Jahve među bogovima,
tko kao ti sija u svetosti,
u djelima strašan, divan u čudima?

¹²Desnicu si pružio
i zemlja ih proguta!

¹³Milošću svojom vodio si ovaj narod,
tobom otkupljen,
k svetom tvom Stanu snagom si
ga svojom upravio.

¹⁴Kada to čuše, prodrhtaše narodi;

Filistejce muke spopadoše.

¹⁵Užas je srvao edomske glavare,
trepet je obuzeo moapske knezove
i tresu se svi koji žive u Kanaanu.

¹⁶Strah i prepast na njih se obaraju;
snaga tvoje ruke skamenila ih je
dok narod tvoj, Jahve, ne prođe,
dok ne prođe narod tvoj
koji si otkupio.

¹⁷Dovest ćeš ih i posaditi na gori
svoje baštine,
na mjestu koje ti, Jahve, svojim
učini Boravištem,
Svetištem, o Jahve, tvojom rukom
sazidanim.

¹⁸Vazda i dovijeka Jahve će kraljevati."

¹⁹Kad su faraonovi konji, njegova kola i
konjanici sašli u more, Jahve je na njih povratio
morske vode pošto su Izraelci prošli posred
mora po suhu. ²⁰Tada Aronova sestra, proročica
Mirjam, uze bubanj u ruku, a sve žene pridruže
joj se s bubnjem u ruci i plešući. ²¹Mirjam je
začinjala pjesmu:

"Zapjevajte Jahvi
jer se slavom proslavio!
Konja s konjanikom
u more je survao."

Evandjelje po Mateju

VI. SKORA BUDUĆNOST NOVOG BOŽJEG SVIJETA

Prispodoba o dva sina

²⁸»A što vam se čini? Čovjek neki imao dva sina. Priđe prvomu i reče: 'Sinko, hajde danas na posao u vinograd!' ²⁹On odgovori: 'Neću!' No poslije se predomisli i ode. ³⁰Priđe i drugomu pa mu reče isto tako. A on odgovori: 'Evo me, gospodaru!' i ne ode. ³¹Koji od te dvojice izvrši volju očevu?« Kažu: »Onaj prvi.« Nato će im Isus: »Zaista, kažem vam, carinici i bludnice pretekoše vas u kraljevstvo Božje! ³²Doista, Ivan dođe k vama putom pravednosti i vi mu ne povjerovaste, a carinici mu i bludnice povjerovaše. Vi pak, makar to vidjeste, ni kasnije se ne predomisliste da mu povjerujete.«

Vinogradari ubojice

³³»Drugu prispodobu čujte! Bijaše neki domaćin koji posadi vinograd, ogradi ga ogradom, iskopa u njemu tijesak i podiže kulu pa ga iznajmi vinogradarima i otputova. ³⁴Kad se približilo vrijeme plodova, posla svoje slugе vinogradarima da uzmu njegov urod. ³⁵A vinogradari pograbe njegove slugе pa jednoga istukoše, drugog ubiše, a trećega kamenovaše. ³⁶I opet posla druge slugе, više njih nego prije, ali oni i s njima postupiše jednako.«

³⁷»Naposljetku posla k njima sina svoga misleći: 'Poštovat će mog sina.' ³⁸Ali kad vinogradari ugledaju sina, rekoše među sobom: 'Ovo je baštinik! Hajde da ga ubijemo i imat ćemo baštinu njegovu!' ³⁹I pograbe ga, izbace iz vinograda i ubiju.«

⁴⁰»Kada dakle dođe gospodar vinograda, što će učiniti s tim vinogradarima?« ⁴¹Kažu mu: »Opake će nemilo pogubiti, a vinograd iznajmiti drugim vinogradarima što će mu davati urod u svoje vrijeme.«

⁴²Kaže im Isus: »Zar nikada niste čitali u Pismima:

*Kamen što ga odbaciše graditelji
postade kamen zaglavni.*

*Gospodnje je to djelo –
kakvo čudo u očima našim!*

⁴³Zato će se – kažem vam – oduzeti od vas kraljevstvo Božje i dat će se narodu koji donosi njegove plodove! (⁴⁴I tko padne na taj kamen, smrskat će se, a na koga on padne, satrt će ga.)«

⁴⁵Kad su glavari svećenički i farizeji čuli te njegove prispodobе, razumjeli su da govori o njima. ⁴⁶I tražili su da ga uhvate, ali se pobojaše mnoštva jer ga je smatralo prorokom.

4. tjeđan,
24. dan ćitanja, petak, 30. prosinca 2016.

Izl 15,22-18,27
Mt 22

Knjiga Izlaska

II. PUTOVANJE PUSTINJOM

II. PUTOVANJE PUSTINJOM

Prva postaja: Mara

²²Pokrene Mojsije Izraelce od Crvenog mora i pođu na put kroz pustinju Šur. Tri su dana putovali pustinjom, a vode nisu našli. ²³Dođu k Mari, ali nisu mogli piti vode kod Mare jer je bila gorka. Stoga se i zove Mara. ²⁴Narod je mrmljao na Mojsija i govorio: "Što ćemo piti?" ²⁵A on zazva Jahvu. Jahve mu pokaže neko drvo. Baci on to drvo u vodu i voda postane slatka.

Tu im Jahve postavi zakon i pravo i tu ih stavi u kušnju. ²⁶Zatim reče: "Budeš li zdušno slušao glas Jahve, Boga svoga, vršeći što je pravo u njegovim očima; budeš li pružao svoje uho njegovim zapovijedima i držao njegove zakone, nikakvih bolesti koje sam pustio na Egipćane na vas neću puštati. Jer ja sam Jahve koji dajem zdravlje."

²⁷Zatim stignu u Elim, gdje je bilo dvanaest izvora i sedamdeset palma. Tu se, uz vodu, utabore.

Mâna i prepelice

16 Potom krenu iz Elima, i sva izraelska zajednica dođe u pustinju Sin, koja je između Elima i Sinaja, petnaestoga dana drugoga mjeseca nakon odlaska iz zemlje egipatske. ²U pustinji sva izraelska zajednica počne mrmljati protiv Mojsija i Arona. ³"Oh, da smo pomrli od ruke Jahvine u zemlji egipatskoj kad smo sjedili kod lonaca s mesom i jeli kruha do mile volje!" - rekoše im. "Izveli ste nas u ovu pustinju da sve ovo mnoštvo gladom pomorite!" ⁴Tada reče Jahve Mojsiju: "Učinit ću da vam daždi kruh s neba. Neka narod ide i skuplja svaki dan koliko mu za dan treba. Tako ću ih kušati i vidjeti hoće li se držati moga zakona ili neće. ⁵A šestoga dana, kad spremite što su nakupili, bit će dvaput onoliko koliko su skupljali za svaki dan."

⁶Onda Mojsije i Aron progovore svim Izraelcima: "Večeras ćete poznati da vas je

Jahve izveo iz zemlje egipatske, ⁷a ujutro ćete vidjeti svojim očima Jahvinu slavu, jer vas je čuo Jahve kako ste protiv njega mrmljali. Što smo mi da protiv nas mrmljate? ⁸Večeras će vam Jahve dati mesa da jedete", nastavi Mojsije, "a ujutro kruha do mile volje, jer je Jahve čuo vaše mrmljanje protiv njega. Što smo mi? Vi ne mrmljate protiv nas nego protiv Jahve."

⁹Poslije toga rekne Mojsije Aronu: "Reci svoj izraelskoj zajednici: 'Skupite se pred Jahvu, jer je čuo vaše mrmljanje!'" ¹⁰I dok je Aron svoj izraelskoj zajednici govorio, oni se okrenu prema pustinji, i gle! u oblaku pojavi se Jahvina slava. ¹¹Onda se Jahve oglasi Mojsiju i reče mu: ¹²"Čuo sam mrmljanje Izraelaca. Ovako im reci: 'Večeras ćete jesti meso, a ujutro ćete se nasititi kruha. Tada ćete poznati da sam ja Jahve, Bog vaš.'" ¹³I doista! Navečer se pojave prepelice i prekriju tabor. A ujutro obilna rosa sve orosila oko tabora. ¹⁴Kad se prevlaka rose digla, površinom pustinje ležao tanak sloj, nešto poput pahuljica, kao da se slana uhvatila po zemlji. ¹⁵Kad su Izraelci to vidjeli, pitali su jedan drugoga: "Što je to?" Jer nisu znali što je. Onda im Mojsije reče: "To je kruh koji vam je Jahve pribavio za hranu. ¹⁶A ovo je zapovijed koju je Jahve izdao: 'Nakupite koliko kome treba za jelo - jedan gomer po osobi, svatko prema broju članova koji su mu u šatoru.'"

¹⁷Izraelci tako uradiše. Neki nakupe više, neki manje. ¹⁸Kad su izmjerili na gomer, pokaza se da nije ništa preteklo onome koji bijaše nakupio mnogo, a niti je nedostajalo onome koji bijaše nakupio manje: svatko je nakupio koliko mu je trebalo za jelo.

¹⁹"Neka nitko ne ostavlja ništa za ujutro!" - rekne im Mojsije. ²⁰Ali oni nisu poslušali Mojsija; neki ostave i za sutra. A to im se ucrva i usmrdje. Mojsije se na njih razljuti. ²¹Tako su skupljali svako jutro koliko je kome trebalo za jelo. I kad bi sunce ogrijalo, mâna bi se rastopila.

²²Onda šestoga dana nakupiše dvostruku

Knjiga Izlaska

II. PUTOVANJE PUSTINJOM

količinu hrane - po dva gomera na svakoga. Kad su starješine zajednice došle da izvijeste Mojsija, ²³on im reče: "Ovo je zapovijed Jahvina: Sutra je dan potpunog odmora, subota Jahvi posvećena. Ispecite što želite peći; skuhanje što želite kuhati. Sve što vam preteče ostavite za sutra." ²⁴Ostave to oni za sutra, kako je Mojsije naredio, i niti se usmrdjelo niti su se crvi pojavili. ²⁵"Jedite to danas", reče im Mojsije, "jer je ovaj dan subota u čast Jahve; danas nećete naći mâne na polju. ²⁶Šest je dana skupljajte, a sedmoga, u subotu, neće je biti." ²⁷Bijaše nekih koji su i sedmoga dana išli da je nakupe, ali ništa ne nađoše. ²⁸Zato Jahve reče Mojsiju: "Dokle ćete odbijati da se pokorite mojim zapovijedima i mojim zakonima? ²⁹Pogledajte! Zato što vam je Jahve dao subotu, daje vam hrane šestoga dana za dva dana. Neka svatko stoji gdje jest; neka nitko u sedmi dan ne izlazi iz svoga stana." ³⁰Tako se sedmoga dana narod odmarao.

³¹Dom je Izraelov tu hranu prozvao mânom. Bijaše kao zrno korijandra; bijela, a imala je okus medenog kolačića.

³²Onda rekne Mojsije: "Ovo je zapovijed koju je izdao Jahve: Napunite tim jedan gomer i čuvajte ga za svoje potomke da vide hranu kojom sam vas hranio u pustinji kad sam vas izbavio iz zemlje egipatske." ³³I naredi Mojsije Aronu: "Uzmi jednu posudu; stavi u nju cio gomer mane, a onda je položi pred Jahvu da se sačuva za vaše potomke." ³⁴Kako je Jahve naredio Mojsiju, Aron je stavi pred Svjedočanstvo na čuvanje.

³⁵Izraelci su se hranili manom četrdeset godina, sve dok nisu došli u naseljenu zemlju: jeli su manu do dolaska na granicu zemlje kanaanske. ³⁶Gomer je deseti dio efe.

Voda iz pećine

17 Sva izraelska zajednica po Jahvinoj zapovijedi krene dalje iz pustinje Sina. Utabori se kod Refidima. Tu nije bilo vode da narod pije. ²Zato narod zapodjene

prepirku s Mojsijem. Vikali su: "Daj nam vode da pijemo!" A Mojsije im odgovori: "Zašto se sa mnom prepirete? Zašto kušate Jahvu?" ³Ali je narod žedao za vodom, pa je mrmljao na Mojsija i govorio: "Zašto si nas iz Egipta izveo? Zar da nas žedom pomoriš, nas, našu djecu i našu stoku?"

⁴"Što ću s ovim narodom!" - zazivao je Mojsije Jahvu. "Još malo pa će me kamenovati." ⁵"Istupi pred narod!" - rekne Jahve Mojsiju. "Uzmi sa sobom nekoliko izraelskih starješina; uzmi u ruku štap kojim si udario Rijeku i pođi. ⁶A ja ću stajati pred tobom ondje, na pećini na Horebu. Udari po pećini: iz nje će poteći voda, pa neka se narod napije." Mojsije učini tako naočigled izraelskih starješina. ⁷Mjesto prozovu Masa i Meriba, zbog toga što su se Izraelci prepirali i kušali Jahvu govoreći: "Je li Jahve među nama ili nije?"

Pobjeda nad Amalečanima

⁸Uto dođu Amalečani i zarate s Izraelcima kod Refidima. ⁹A Mojsije reče Jošui: "Odaberi momčad pa pođi i zapodjeni borbu s Amalečanima. Ja ću sutra stati na vrh brda, sa štapom Božjim u ruci." ¹⁰Jošua učini kako mu je Mojsije rekao te zađe u borbu s Amalečanima, a Mojsije, Aron i Hur uzađoše na vrh brda. ¹¹I dok bi Mojsije držao ruke uzdignute, Izraelci bi nadjačavali; a kad bi ruke spustio, nadjačavali bi Amalečani. ¹²Ali Mojsiju ruke napokon klonu. Zato uzeše kamen, staviše ga pod nj i on sjede, dok mu Aron i Hur, jedan s jedne, a drugi s druge strane, držahu ruke, tako da mu izdržaše do sunčanog zalaska. ¹³I Jošua oštricom mača svlada Amaleka i njegov narod. ¹⁴Onda Jahve reče Mojsiju: "Zapiši ovo u knjigu na sjećanje i utuvi u uši Jošui da ću ja spomen na Amalečane sasvim izbrisati pod nebom!" ¹⁵Podiže zatim Mojsije žrtvenik i nazva ga : Jahve mi je stijeg! ¹⁶"Jer", reče, "Jahvin stijeg u ruku! Jahvin je boj protiv Amalečana od naraštaja do naraštaja!"

Knjiga Izlaska

II. PUTOVANJE PUSTINJOM

Jitro i Mojsije

18 A Jitro, midjanski svećenik, tast Mojsijev, ču sve što učini Bog Mojsiju i svemu izraelskom narodu i kako Jahve izbavi Izraelce iz Egipta. ²Tada tast Mojsijev Jitro povede Siporu, Mojsijevu ženu - koju Mojsije bijaše otpustio - ³i oba njezina sina. Jednomu je bilo ime Geršon, a to će reći: "Bijah došljak u tuđoj zemlji." ⁴Drugi se zvao Eliezer, to jest: "Bog oca moga bio mi je u pomoći i spasio me od faraonova mača." ⁵Tako Mojsijev tast Jitro povede k Mojsiju u pustinju, gdje se Mojsije bio utaborio na Božjem brdu, njegove sinove i njegovu ženu. ⁶Poruči on Mojsiju: "Ja, tvoj tast Jitro, dolazim k tebi s tvojom ženom i s oba njezina sina." ⁷Izađe Mojsije u susret svome tastu; duboko mu se nakloni i zagrlji ga. Pošto su se upitali za zdravlje, uđu pod šator.

⁸Mojsije je onda pripovijedao svome tastu o svemu što je Jahve učinio faraonu i Egipćanima zbog Izraelaca; o svim nezgodama što su ih snašle na putu, ali ih je Jahve od njih izbavio. ⁹Jitro se radovao svemu dobru koje je Jahve učinio Izraelcima i što ih je oslobodio od egipatskih šaka. ¹⁰"Neka je hvaljen Jahve koji vas je izbavio od egipatskih šaka i od šaka faraonovih", reče Jitro. ¹¹"Sada znam da je Jahve veći od svih bogova jer je izbavio narod ispod egipatske vlasti kad su s njim okrutno postupali."

¹²Zatim Jitro, Mojsijev tast, prinese Bogu žrtvu paljenicu i prinos. Uto dođe Aron i sve izraelske starješine da s Mojsijevim tastom blagaju gozbu pred Bogom.

Postavljanje sudaca

¹³Sutradan Mojsije sjede da kroji pravdu narodu. Narod je oko njega stajao od jutra do mraka. ¹⁴Vidjevši Mojsijev tast sav trud što ga on za narod čini, rekne mu: "Što to imaš toliko s narodom? I zašto ti sam sjediš, a sav narod stoji oko tebe od jutra do mraka?" ¹⁵"Narod dolazi k meni", odgovori Mojsije, "da se s Bogom posavjetuje. ¹⁶Kad zađu u prepirku,

dođu k meni. Ja onda rasudim između jednoga i drugoga; izložim im Božje zakone i odredbe." ¹⁷"Nije dobro kako radiš", odgovori Mojsiju tast. ¹⁸"I ti i taj narod s tobom potpuno ćete se iscrpsti. Taj je posao za te pretežak; sam ga ne možeš obavljati. ¹⁹Poslušaj me. Svjetovat ću te, i Bog će biti s tobom! Ti zastupaj narod pred Bogom; podastiri Bogu njihove razmirice. ²⁰Poučavaj ih o zakonima i odredbama; svraćaj ih na put kojim moraju ići, upućuj ih na djela koja moraju vršiti. ²¹Onda proberi između svega puka ljude sposobne, bogobojazne i pouzdane, koji mrze mito, te ih postavi za glavare puku: tisućnike, stotnike, pedesetnike i desetnike. ²²Neka sude narodu u svako doba. Sve veće slučajeve neka preda te iznose, a u manjima neka sami rasuđuju. Olakšaj sebi breme: neka ga oni s tobom nose. ²³Ako tako uradiš - i Bog ti to odobri - moći ćeš izdržati, a sav ovaj narod odlaziti će kući u miru."

²⁴Mojsije poslušao savjet svoga tasta i učini sve kako ga svjetova. ²⁵Probere Mojsije sposobnih ljudi od svih Izraelaca pa ih postavi za glavare narodu: tisućnike, stotnike, pedesetnike i desetnike. ²⁶Oni su sudili narodu u svako doba. Teže slučajeve iznosili bi Mojsiju, a sve manje rješavali sami.

²⁷Zatim Mojsije otpusti svoga tasta i on ode u svoju zemlju.

Evangelje po Mateju

VI. SKORA BUDUĆNOST NOVOG BOŽJEG SVIJETA

Prispodoba o svadbenoj gozbi

22 Isus im ponovno prozbori u prispodobama: ²"Kraljevstvo je nebesko kao kad neki kralj pripravi svadbu sinu svomu. ³Posla sluge da pozovu uzvanike na svadbu. No oni ne htjedoše doći. ⁴Opet posla druge sluge govoreći: 'Recite uzvanicima: Evo, objed sam ugotovio. Junci su moji i tovljenici poklani i sve pripravljeno. Dođite na svadbu!'"

⁵"Ali oni ne mareći odoše - jedan na svoju njivu, drugi za svojom trgovinom. ⁶Ostali uhvate njegove sluge, zlostave ih i ubiju. ⁷Nato se kralj razgnjevi, posla svoju vojsku i pogubi one ubojice, a grad im spali."

⁸"Tada kaže slugama: 'Svadba je, evo, pripravljena ali uzvanici ne bijahu dostojni. ⁹Pođite stoga na raskršća i koga god nađete, pozovite na svadbu!'"

¹⁰"Sluge iziđoše na putove i sabraše sve koje nađoše - i zle i dobre. I svadbena se dvorana napuni gostiju. ¹¹Kad kralj uđe pogledati goste, spazi ondje čovjeka koji ne bijaše odjeven u svadbeno ruho. ¹²Kaže mu: 'Prijatelju, kako si ovamo ušao bez svadbenoga ruha?' A on zanižem. ¹³Tada kralj reče poslužiteljima: 'Svežite mu ruke i noge i bacite ga van u tamu, gdje će biti plač i škrgut zubi.' ¹⁴Doista, mnogo je zvanih, malo izabranih."

Porez caru

¹⁵Tada farizeji odoše i održaše vijeće kako da Isusa uhvate u riječi. ¹⁶Pošalju k njemu svoje učenike s herodovcima da ga upitaju: "Učitelju! Znamo da si istinit te po istini putu Božjem učiš i ne mariš tko je tko jer nisi pristran. ¹⁷Reci nam, dakle, što ti se čini: je li dopušteno dati porez caru ili nije?"

¹⁸Znajući njihovu opakost, reče Isus: "Zašto me iskušavate, licemjeri? ¹⁹Pokažite mi porezni novac!" Pružiše mu denar. ²⁰On ih upita: "Čija je ovo slika i natpis?" ²¹Odgovore: "Carev." Kaže im: "Podajte dakle caru carevo, a Bogu Božje."

²²Čuvši to, zadive se pa ga ostave i odu.

Uskrsnuće mrtvih

²³Toga dana pristupiše k njemu saduceji, koji

vele da nema uskrsnuća, i upitaše ga: ²⁴"Učitelju, Mojsije reče: *Umre li tko bez djece, neka se njegov brat oženi njegovom ženom te podigne porod bratu svomu.* ²⁵Bijaše tako u nas sedmero braće. Prvi se oženi i umrije bez poroda ostavivši ženu svom bratu. ²⁶Tako i drugi i treći, sve do sedmoga. ²⁷A nakon svih umrije i žena. ²⁸Kojemu će dakle od te sedmorice biti žena o uskrsnuću? Jer sva su je sedmorica imala."

²⁹Odgovori im Isus: "U zabludi ste jer ne razumijete Pisama ni sile Božje. ³⁰Ta u uskrsnuću niti se žene niti udavaju, nego su kao anđeli na nebu. ³¹A što se tiče uskrsnuća mrtvih, zar niste čitali što vam reče Bog: ³²*Ja sam Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljevi? Nije on Bog mrtvih, nego živih!*"

³³Čuvši to, mnoštvo osta zaneseno njegovim naukom.

Najveća zapovijed

³⁴A kad su farizeji čuli kako ušutka saduceje, okupiše se, ³⁵a jedan od njih, zakonoznanac, da ga iskuša, upita: ³⁶"Učitelju, koja ja zapovijed najveća u Zakonu?" ³⁷A on mu reče: "*Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svim umom svojim.* ³⁸To je najveća i prva zapovijed. ³⁹Druga, ovoj slična: *Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga.* ⁴⁰O tim dvjema zapovijedima visi sav Zakon i Proroci."

Krist, sin i Gospodin Davidov

⁴¹Kad se farizeji skupiše, upita ih Isus: ⁴²"Što mislite o Kristu? Čiji je on sin?" Kažu mu: "Davidov." ⁴³A on će njima: "Kako ga onda David u Duhu naziva Gospodinom, kad veli:

⁴⁴*Reče Gospod Gospodinu mojemu:*

'Sjedi mi zdesna

dok ne položim neprijatelje tvoje

za podnožje nogama tvojim?'

⁴⁵Ako ga dakle David naziva Gospodinom, kako mu je sin?" ⁴⁶I nitko mu nije mogao odgovoriti ni riječi, niti se od toga dana tko usudio upitati ga bilo što.